

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7Nt/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125010654
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125010654.2

Uznesenie

5 7Nt/41/2025

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Barbory Hollej Sopkovej a prísediacich A. B. C. B. D. E. F. o návrhu odsúdeného G. H., nar. XX. XX. XXXX v Banskej Bystrici, trvale bydliskom Mesto Banská Bystrica, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, na povolenie obnovy konanie, na verejnom zasadnutí dňa 03. 12. 2025 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

4 7Nt/41/2025

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku sa návrh ods. G. H., nar. XX. XX. XXXX v Banskej Bystrici, trvale bydliskom Mesto Banská Bystrica, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015 zo dňa 14. 12. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/13/2016 zo dňa 08. 03. 2016, právoplatným dňa 08. 03. 2016, z a m i e t a, pretože súd nezistil dôvody obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

odôvodnenie:

3 7Nt/41/2025

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015 zo dňa 14. 12. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/13/2016 zo dňa 08. 03. 2016, právoplatným dňa 08. 03. 2016 bol G. H. uznaný vinným z (v bode 1. – 3.) pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) a písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a (v bode 2. – 3.) pokračovacieho prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Dovolanie voči tomuto rozhodnutiu bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo 41/2017 zo dňa 13. 02. 2018 odmietnuté.

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/25/2016 zo dňa 25. 05. 2016, právoplatným dňa 25. 05. 2016, bol vo výroku 2. zrušený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015 zo dňa 14. 12. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/13/2016 zo dňa 08. 03. 2016, právoplatným dňa 08. 03. 2016 a bol mu uložený spoločný trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Odsúdený návrhom doručeným súdu dňa 09. 07. 2025 žiadal o povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015 dôvodiac stratou účinnosti právneho predpisu v súvislosti so zmenou Trestného zákona v znení účinnom od 06. 08. 2024, kedy súd zároveň môže zväžiť použitie § 39 Trestného zákona za súčasnej aplikácie § 38 Trestného zákona. Po zmene právnej úpravy v prospech odsúdeného týkajúcej sa zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ku ktorej došlo odo dňa 06. 08. 2024, vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 3/2024, sa podstatne znížili trestné sadzby za skutok uvedený v bode 1 rozsudku, za ktorý bol G. H. odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015. Navrhol, aby súd prehodnotil výšku uloženého trestu a prihliadol na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej pre čin pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti zmeny Trestného zákona. Po zmene právnej úpravy v prospech odsúdeného, týkajúcej sa prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona došlo k zániku trestnosti tohto činu. Aj pri skutku v bode 3. obžaloby nedošlo k naplneniu objektívnej stránky trestného činu, pretože odsúdený spôsobil škodu vo výške 150,00 Eur. Návrh na povolenie obnovy konania odôvodnil aj okolnosťami prípadu, vzhľadom na ktoré je pôvodne uložený trest v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo je v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V danom prípade bol odsúdenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov a pri spáchaní tohto trestného činu bola spôsobená malá škoda. Pre porovnanie, sedem rokov je spodnou hranicou pri trestnom čine zabitia, obchodovania s ľuďmi závažnejším spôsobom konania, vydieračského únosu, znásilnenia chránenej osoby alebo týrania blízkej a zverenej osoby, ktorým páchatel' spôsobil ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť. Súd uložením tak vysokého trestu dal na úroveň hodnotu ľudského života a ľudskej dôstojnosti a na druhej strane hodnoty škody na majetku v zanedbateľnej výške. Uvedená skutočnosť je v rozpore so zásadami ukladania trestov a takýto trest je nezákonný, protiústavný a nespravodlivý.

Na verejnom zasadnutí odsúdený trval na podanom návrhu.

Obhajca nad rámec poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora pod č. C 544/23 zo dňa 01. 08. 2025, z ktorého záverov vyplýva, že nový predpis sa vzťahuje späť aj na veci už predtým rozhodnuté, preto je podľa nášho názoru potrebné aj v kontexte tohto rozhodnutia zohľadniť zmeny trestného práva, ktoré nastali po rozhodnutí v pôvodnom konaní. Druhým dôvodom návrhu sú okolnosti, z ktorých vyplýva zrejmy nepomer a teda aj nespravodlivo uložený trest, ktorý je vysoký.

Prokurátor mal vzhľadom na vykonané dokazovanie za to, že nie sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 393 ods. 1 Trestného poriadku, ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 398 ods. 3 Trestného poriadku, ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, môže súd vzhľadom na povahu skutočností a dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, odložiť alebo prerušiť výkon trestu, právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

Účel konania o povolení obnovy pôvodného konania, ktoré bolo skončené právoplatným rozhodnutím, sleduje odstránenie justičného omylu. Verejný záujem na správnom a preto i spravodlivom trestnoprávnom rozhodnutí stojí nad verejným záujmom na právnej istote inherentne spojenej s právoplatným rozhodnutím, ktorého základnými atribútmi je jeho nezmeniteľnosť. Konanie o povolení obnovy konania prelomuje právoplatnosť pôvodného rozhodnutia. Len výskyt nových dôkazov a skutočností, ktoré boli súdu doposiaľ neznáme, môže byť podnetom k podaniu návrhu na obnovu konania, ktorý môže spochybniť pôvodné právoplatné rozhodnutie. Za nové skutočnosti z hľadiska obnovy konania je potrebné považovať tie, ktoré sa nestali predmetom dokazovania alebo zisťovania a nie sú teda súčasťou skutkových zistení, na ktorých stojí preskúmané rozhodnutie. Novými skutočnosťami alebo dôkazmi sú také okolnosti, ktoré sa v priebehu hlavného pojednávania nevyskytli a neboli predmetom sudcovského hodnotenia. Novú skutočnosť je v konaní o obnove konania nevyhnutné preukázať novými dôkazmi.

Bezprostredným účelom obnovy konania je náprava skutkových väd právoplatného rozhodnutia v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy či iné okolnosti spochybňujúce doterajšie skutkové zistenia a rozhodnutia prijaté na ich podklade. Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú spôsobilé samy osebe alebo v spojení s inými dôkazmi súdu skôr známymi odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie, musí byť vykonané porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov a doterajších skutkových zistení a dôkazným významom novo tvrdených skutočností alebo novo navrhovaných dôkazov.

V konaní o povolení obnovy konania sa výlučne posudzuje otázka, či nové dôkazy a skutočnosti skôr neznáme by mohli samy o sebe alebo v spojitosti s dôkazmi alebo okolnosťami už známymi odôvodniť iné rozhodnutie vo veci.

Súd potom skúmal splnenie uvedených podmienok pre povolenie obnovy konania aj v predmetnej trestnej veci zdôrazňujúc, že súd v konaní o obnove konania je oprávnený skúmať len to, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme, predpokladané citovaným zákonným ustanovením. Na základe vyššie uvedeného výkladu použitej právnej normy súd skúmal, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania a za tým účelom aj hodnotil dôkazy vykonané v tomto konaní. Pre povolenie obnovy konania nestačí nekritické prevzatie novo tvrdených skutočností či dôkazov zo strany odsúdeného.

V konaní vedeným Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 1T/74/2015 súd dňa 14. 12. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/13/2016 zo dňa 08. 03. 2016, právoplatným dňa 08. 03. 2016, G. H. uznal vinným z (v bode 1. – 3.) pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) a písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a (v bode 2. – 3.) pokračovacieho prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona.

Odsúdený sa teda návrhom na povolenie obnovy konania domáhal posúdenia uloženého trestu podľa ustanovení Trestného zákona s účinnosťou od 06. 08. 2024

Je faktom, že v aktuálne platnom znení Trestného zákona účinného od 06. 08. 2024 možno (konkrétne) pre trestný čin krádeže podľa § 212 Trestného zákona a poškodzovania cudzej veci podľa § 245 Trestného zákona ukladať miernejší trest.

To, že v súčasnej dobe (podľa Trestného zákona účinného od 06. 08. 2024) je možné ukladať trest podľa iných zásad či miernejšie, však nie je dôvodom na povolenie obnovy konania.

Podľa § 91 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol dňa 06. 08. 2024 v Zbierke zákonov vyhlásený pod č. 214/2024 Z. z. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 3/2024 zo dňa 03. 07. 2024, ktorým bola pozastavená účinnosť zákona č. 40/2024 Z. z. zo dňa 15. 03. 2024, ktorým sa dopĺňa a mení Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. Ústavný súd Slovenskej republiky však týmto svojím nálezhom nevyslovil nesúlad ustanovení Trestného zákona s Ústavou Slovenskej republiky podľa čl. 125 ods. 3 ústavy tak, ako to predpokladá ustanovenie § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku.

Dá sa teda zhrnúť, že odsúdený chce dosiahnuť povolenie obnovy konania len na základe iného právneho posúdenia. Iné dôvody neuviedol.

V konaní o povolení obnovy nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní, pretože v zmysle § 394 ods. Trestného poriadku sa to konanie obmedzuje predovšetkým na vyriešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú nové, súdu skôr neznáme, pričom za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, prípadne ich nesprávne vyhodnotil. Súd v konaní o povolenie obnovy konania ani v prípadnom obnovenom konaní nemá za úlohu reparaovať rozhodnutie pôvodného súdu z dôvodu, že odsúdená nesúhlasí s právnym názorom súdu alebo uloženým trestom.

Na verejnom zasadnutí odsúdený poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie č. C 544/23 (BAJI Trans), pričom mal za to, že s prihliadnutím na závery tohto rozhodnutia možno novelu zákona považovať za dôvod na povolenie obnovy konania. K tomuto tvrdeniu súd uvádza, že sa nezakladá celkom na pravde, nakoľko zo samotného rozhodnutia tiež vyplýva:

„97. Toto pravidlo totiž znamená, že odo dňa, keď sa v dotknutom právnom poriadku dospelo k záveru, že už nie je potrebné trestať alebo trestať tak prísne určité správanie, sa takáto zmena posúdenia musí okamžite uplatniť na všetky trestné konania, ktoré ešte neboli skončené právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.“

Preto rozhodnutie vo veci BAJI Trans možno aplikovať v neprávoplatne skončených veciach, no nemožno sa na jeho základe domáhať povolenia obnovy konania.

Poukazujúc na predchádzajúci výklad a vykonané dokazovanie potom súd dospel k záveru, že odsúdený neuviedol ani nepredložil skutočnosti či dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti pôvodného rozsudku, a sú takej závažnosti, že odôvodňujú zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti rozsudku vydaného súdom v pôvodnom konaní, resp. môžu odôvodniť iné rozhodnutie, než aké bolo v pôvodnom konaní prijaté.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo potom nevyhnutné konštatovať, že v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania a preto súd návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Poučenie:

2 7Nt/41/2025

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa jej výslovne vzdal.